AUGUST 1968

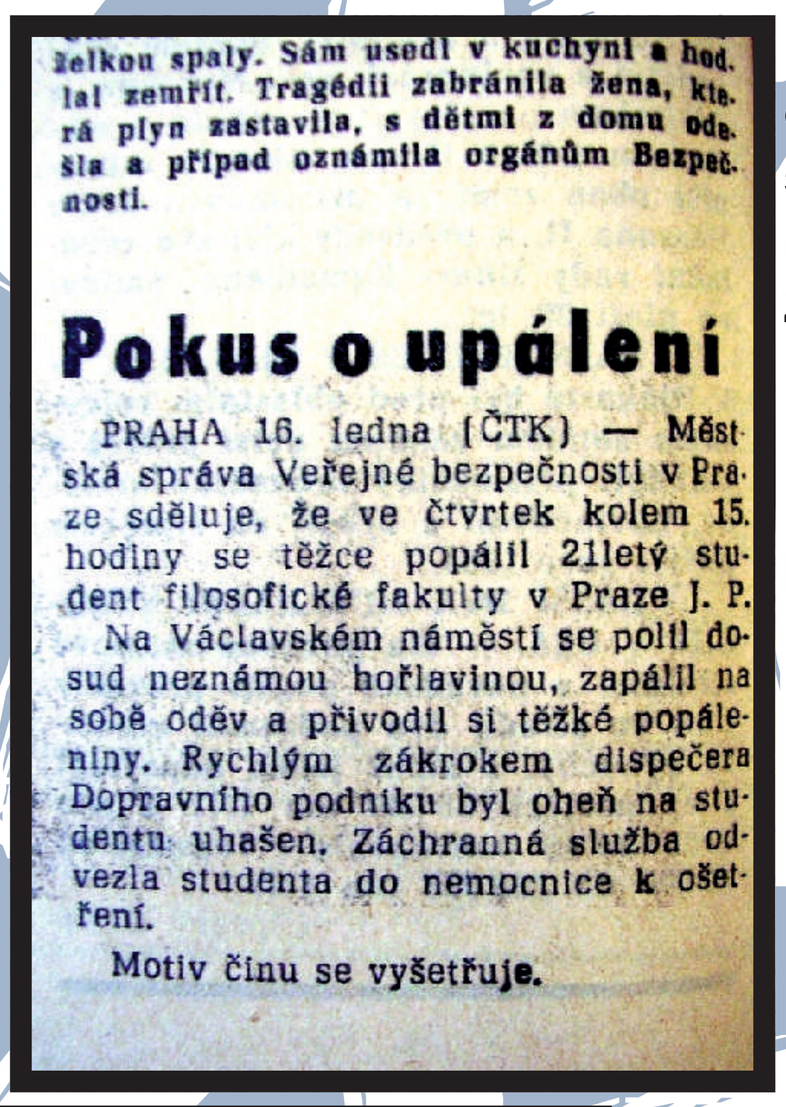

želkou spaly. Sám usedl v kuchyni a hodlal zemřít. Tragédii zabránila žena, která plyn zastavila, s dětmi z domu odešla a případ oznámila orgánům Bezpečnosti.

Pokus o upálení

PRAHA 16. ledna (ČTK) — Městská správa Veřejné bezpečnosti v Praze sděluje, že ve čtvrtek kolem 15. hodiny se těžce popálil 21letý student filosofické fakulty v Praze J. P.

Na Václavském náměstí se polil dosud neznámou hořlavinou, zapálil na sobě oděv a přivodil si těžké popáleniny. Rychlým zákrokem dispečera Dopravního podniku byl oheň na studentu uhašen. Záchranná služba odvezla studenta do nemocnice k ošetření.

Motiv činu se vyšetřuje.

Prvá správa o upálení Jana Palacha v denníku Rudé právo. Motív odporu proti okupácii Československa sa v nej neuvádza. Udalosť sa do popredia dostáva až po masových zhromaždeniach v uliciach.

Zdroj: Archív Rudé právo

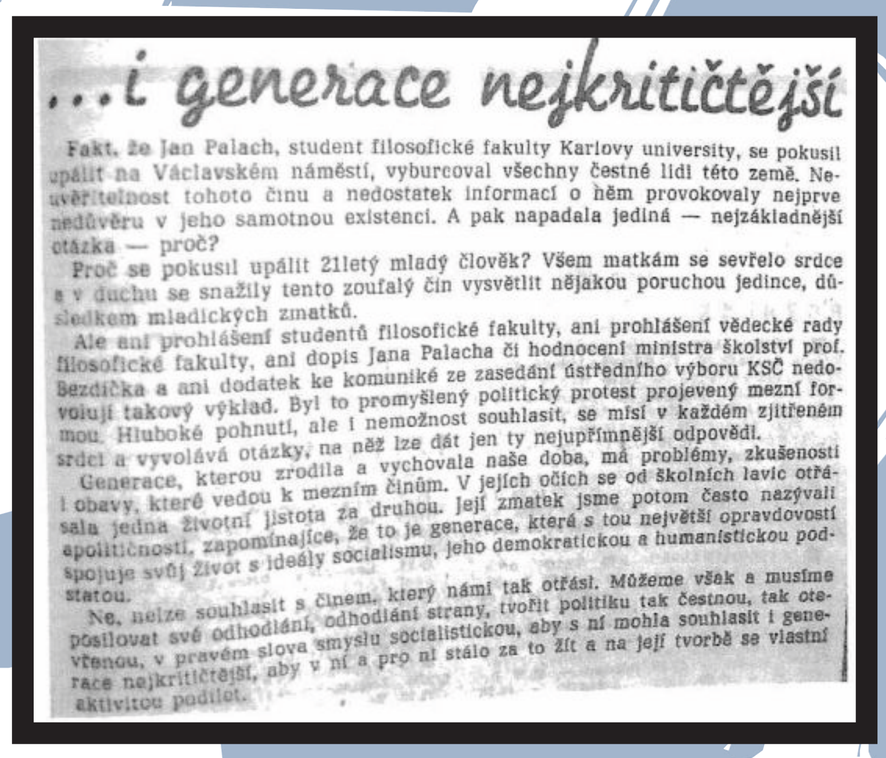

...i generace nejkritičtější

Fakt, že Jan Palach, student filosofické fakulty Karlovy university, se pokusil upálit na Václavském náměstí, vyburcoval všechny čestné lidi této země. Neuvěřitelnost tohoto činu a nedostatek informací o něm provokovaly nejprve nedůvěru v jeho samotnou existenci. A pak napadala jediná — nejzákladnější otázka — proč?

Proč se pokusil upálit 21letý mladý člověk? Všem matkám se sevřelo srdce a v duchu se snažily tento zoufalý čin vysvětlit nějakou poruchou jedince, důsledkem mladických zmatků.

Ale ani prohlášení studentů filosofické fakulty, ani prohlášení vědecké rady filosofické fakulty, ani dopis Jana Palacha či hodnocení ministra školství prof. Bezdíčka a ani dodatek ke komuniké ze zasedání ústředního výboru KSČ nedovolují takový výklad. Byl to promyšlený politický protest projevený mezní formou. Hluboké pohnutí, ale i nemožnost souhlasit, se mísí v každém zjitřeném srdci a vyvolává otázky, na něž lze dát jen ty nejupřímnější odpovědi.

Generace, kterou zrodila a vychovala naše doba, má problémy, zkušenosti i obavy, které vedou k mezním činům. V jejích očích se od školních lavic otřásala jedna životní jistota za druhou. Její zmatek jsme potom často nazývali apolitičností, zapomínajíce, že to je generace, která s tou největší opravdovostí spojuje svůj život s ideály socialismu, jeho demokratickou a humanistickou podstatou.

Ne, nelze souhlasit s činem, který námi tak otřásl. Můžeme však a musíme posilovat své odhodlání, odhodlání strany, tvořit politiku tak čestnou, tak otevřenou, v pravém slova smyslu socialistickou, aby s ní mohla souhlasit i generace nejkritičtější, aby v ní a pro ni stálo za to žít a na její tvorbě se vlastní aktivitou podílet.

O deň neskôr vydalo Rudé právo krátky komentár, ktorý okrem iného nabáda, aby socialistická politika bola tak čestná a otvorená, aby s ňou mohla súhlasiť aj najkritickejšia generácia. Hlbší rozbor dôvodov samoupálenia, či požiadavky Jana Palacha absentujú, a to aj napriek tomu, že autor komentára uvádza, že nepochybne išlo o "promyšlený politický protest projevený mezní formou". Zdroj: Archív Rudé právo.

ZE ZÁVĚREČNÉHO PROJEVU PRVNÍHO TAJEMNÍKA ÚV KSČ DR. GUSTAVA HUSÁKA NA PLÉNU ÚV KSČ

Nedovolme stupňovat napětí

Vážené soudružky, soudruzi, dovolte mi nejdříve, abych za nově zvolené předsednictvo ústředního výboru naší strany, za všechny jeho členy, vám poděkovat za důvěru, kterou jste tak výrazným způsobem projevili, a abych za ně řekl, že to považujeme za velký závazek pracovat v duchu základních dokumentů naší strany a vyvést náš lid a naši stranu z dnešní tíživé situace.

Chtěl bych také poděkovat všem z dnešního vedení naší strany a výkonného výboru, kteří v novém orgánu nejsou, za jejich práci, kterou v minulém období vykonali. Chci se připojit ke slovům soudruhů a poděkovat soudruhu Dubčekovi za vykonanou práci. Není nyní čas na hodnocení práce. Myslím si osobně, že s odstupem doby, až se budeme dívat na náš vývoj v letech 1967-68, vysoko vyzdvihneme práci soudruhů, kteří v zápase proti starému vedení nám uvolnili prostor, pomohli odstraňovat deformace. Chci též velmi ocenit postoj soudruha Dubčeka v průběhu jednání okolo těchto organizačních a kádrových věcí.

Pomohl straně ulehčit tento přechod a jsem osobně přesvědčen, že soudruh Dubček v další práci ve stranickém vedení, ve vysoké státní funkci bude platným vedoucím pracovníkem a funkcionářním činitelem naší strany.

V diskusi byla několika soudruhy vyslovena žádost, abych vystoupil s nějakým programovým prohlášením. V naší straně není taková tradice, že jedna osoba vystupuje s jakýmsi osobním programovým prohlášením. A žádný kolektivní orgán neměl čas takovýto dokument vypracovat. Proto nic takového není možné. Chtěli by-

Pokračování na str. 4

Televízny prejav prezidenta Ludvíka Svobodu informujúci o množstve podnetov od občanov, ktorí sú rozhorčení provokačnými akciami, poškodzujúcimi záujmy Československa, najmä čo sa týka vzťahov so ZSSR.

Zdroj: Archív Mladá fronta

19 DUBEN 1969 ■ ROČNÍK XXV ■
PRAHA DENÍK MLÁDEŽE
SOBOTNÍ
1 KČS ■ ČÍSLO 92 (7569) ■
mladá fronta

S PŘÍLOHOU 52 víkendů s mf

CO NAJDETE V DNEŠNÍ VÍKENDOVÉ PŘÍLOZE: FEJETON A. BUCHWALDA: POČÍTAČ PRO VAŠE POHODLÍ • KDO BYL TRAVEN? • POLEMIKU DOC. DR. PLIVNÍKA S NÁZORY DR. ČINČERY NA DADŠTINU • REPORTÁŽ V. ŠIMY: DŮM KOUZEL V ZELENÉM • POVÍDKU D. HONIGA: SMRT JINÉHO OBCHODNÍHO CESTUJÍCÍHO • VÝŇATEK Z ROMÁNU M. SOLOCHOVA: BOJOVALI ZA VLAST • DALŠÍ „PŘÍPAD STOLETÍ" • POKRAČOVÁNÍ REPORTÁŽE FR. JANOUCHA: NA SOVĚTSKO-ČÍNSKÉM POMEZÍ • KACHNI HLÍDKU, KŘÍŽOVKU, HÁDANKY A DALŠÍ ZAJÍMAVÉ ČTENÍ.

DUBEN ZAČAL již zelení obsypávat i stromy v pražských zahradách kolem Hradu.
FOTO: MF — E. FAFEK

Dny družby lékařských fakult

SETKÁNÍ V BRNĚ

Brno (jkt). — K padesátinám brněnské University J. E. Purkyně se uskuteční ve dnech 28.—30. dubna tradiční, letos již sedmé Dny družby mezi lékařskými fakultami v Brně a v Bratislavě a pobočkou fakulty v Martině.

Dny družby, které budou slavnostně zahájeny v pondělí 28. dubna v Divadle bratří Mrštíků v Brně, proběhnou ve třech oblastech: vědecké, kulturní a společenské.

Podpora novému vedení KSČ

Zasedalo plénum ústředního výboru KSS ● Aktivy v pražských podnicích a závodech ● Telegramy a poselství komunistů k závěrům čtvrtečního pléna

Praha (čtk). — Od včerejších časných ranních hodin docházejí do budovy ÚV KSČ telegramy a poselství komunistů i ostatních občanů k závěrům čtvrtečního pléna ÚV KSČ. Naprostá většina z nich obsahuje jednoznačný souhlas a podporu všem rozhodnutím ÚV KSČ a nově zvolenému prvnímu tajemníku ÚV KSČ soudruhu dr. Gustavu Husákovi.

Předsednictva okresních výborů strany zasedala z velké části ještě před osmou hodinou ranní. Stanoviska z jejich schůzí byla mezi prvními ohlasy; je v nich vyslovována naděje, že konečně dojde k realizaci konsolidačního procesu v duchu listopadové rezoluce ÚV KSČ, k vytvoření klidu a pořádku.

Ve stovkách blahopřání adresovaných přímo prvnímu tajemníku ÚV KSČ Gustavu Husákovi ze závodů, obcí, stranických organizací se přihlašují jejich odesílatelé k plné podpoře všech opatření, která povedou k zachování poledové politiky, uvyčlení procesu konsolidace, upevnění vedoucí úlohy strany, socialismu a spojenectví se socialistickými zeměmi.

Učiníme vše pro zachování klidu a pořádku, aby vedení strany mělo možnost splnit velké úkoly, které stojí před naší společností — píše předsednictvo městského výboru v Havířově.

Stejný tón zaznívá z blahopřání okresních výborů strany z Michalovců, Zvolenu, Rožňavy, Lučence, Ostravy, z podnikového výboru KSČ NHKG v Kunčicích, z jednotek lidové armády i Bezpečnosti, Lidových milicí, uličních organizací.

Pokračování na str. 2

Výsledky 2. kola naší soutěže TIPOVÁNÍ O MĚSÍC

6695 pro USA, 463 pro SSSR

Praha (MF). — Ve čtvrtek odpoledne jsme uzavřeli zpracování výsledků 2. kola naší soutěže TIPOVÁNÍ O MĚSÍC a sou-

časně vylosovali ceny za účast i dvě stovky účastníků pro závěrečné slosování.

Začátkem dubna se tedy 6695 (začátkem ledna to bylo 12 973) našich čtenářů domnívalo, že první přistanou na Měsíci a bezpečně se vrátí zpátky na Zemi Američané, 463 (začátkem ledna 1667) jich hlasovalo pro Sověty, a jeden dokonce — určitě žertem — uvedl kosmonauty čínské.

Ze soutěže jsme tentokrát museli vyloučit několik desítek zájemců — nedodrželi podmínky, neboť své tipy zaslali v dopisech a na korespondenčních lístcích, nikoliv na kupónech, které jsme dokonce dvakrát otiskli. Jeden z těchto lidí dokonce napsal, že síce MF neodebírá, ale soutěže se zúčastnit chce...

A nyní šťastných 28 výherců: 1. cena fotoaparát: Maryla Selnerová, Třebíč; 2. hodinky Prim: Petr Zapalač, Ostrava-Poruba; 3. nafukovací lehátko: Dana Dymáčková, Svitavy; 4. spací pytel: Věra Ko-

Pokračování na str. 7

Podivné referendum

Dálnopisuje pařížský zpravodaj MF M. Syruček

V okolí mého bydliště se v pondělí ráno objevily obyčejné dřevěné tabule s čísly od jedné do sedmi. Stojí opřeny o zeď školy a znamenají, že začala volební — či spíše předreferendová — kampaň. Čísice jsou vyjádřením skutečnosti, že se této kampaně smí oficiálně účastnit sedm politických stran. Jim je teď vyhrazen určitý čas ve státním rozhlase a televizi. Politikové však mají ještě k dispozici soukromé rozhlasové stanice — Radio Monte Carlo, Europa 1, Luxembourgh.

Neoficiálně začala volební kampaň minulý čtvrtek televizním projevem presidenta de Gaulla a velkým mítinkem komunistů. Nějvíc v neděli skončil ve Strasburku kongres Svazu mladých pro pokrok (UJP), nové organizace gaullistické mládeže, čítající deset tisíc členů, který však nabyl na významu tím, že se ho účastnilo třináct ministrů a předseda vlády. Kromě mnoha vzletných slov tam byl přednesen i volební argument, jenž zvláště pro mladé představuje těžký kalibr: slib ministra obrany Messmera zkrátit vojenskou službu na dvanáct měsíců a povolávat brance v rozmezí věku 18 až 21

Pokračování na str. 5

TELEGRAFICKY

PREZIDENT REPUBLIKY Ludvík Svoboda odvolal z funkce předsedy a člena rady obrany státu Alexandra Dubčeka a jmenoval předsedou rady obrany státu dr. Gustava Husáka.

MÍSTOPŘEDSEDA ČS. MÍROVÉHO výboru prof. MUDr. Josef Lukáš odcestoval včera na druhé přípravné jednání konference o evropské bezpečnosti a spolupráci, které se bude konat ve dnech 19.—20. dubna ve Vídni.

MINISTR ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ing. Ján Marko a státní tajemník v MZV Václav Pleskot zaslali soustrastný telegram generálnímu tajemníku u Thantovi k úmrtí předsedy Valného shromáždění OSN dr. Emilia Arenalese.

SESTIČLENNOU SOVĚTSKOU ZDRAVOTNICKOU DELEGACI, kterou vede ministr zdravotnictví SSSR akademik Boris Vasiljevič Petrovskij, přijal včera místopředseda vlády SSR ing. Július Hanus. Přijetí byl přítomen ministr zdravotnictví SSR doc. MUDr. Vladimír Zvara, DrSc., i vicekonzul SSSR v Bratislavě Alexander Ivanovič Biriukov.

ČESTNOU VĚDECKOU hodnost doktora geologických věd prof. dr. Robertu Leggetovi, řediteli Kanadské badatelské rady (National research council of Canada) udělila Karlova univerzita.

O KONCEPCI A METODÁCH své práce jednal včera v Praze kulturní výbor Sněmovny národů Federálního shromáždění.

● *Zítra bude oblačno. Sněhové přeháňky. Ranní teploty nula až minus 3 st., odpolední 4—8 st. Mírný severní vítr. V neděli a v pondělí bude oblačné počasí, místy sněhové přeháňky. Noční teploty plus 1 až minus 3 st., denní 4—8 stupňů.*

ZE ZÁVĚREČNÉHO PROJEVU PRVNÍHO TAJEMNÍKA ÚV KSČ DR. GUSTAVA HUSÁKA NA PLÉNU ÚV KSČ

Nedovolme stupňovat napětí

Vážené soudružky, soudruzi, dovolte mi nejdříve, abych za nově zvolené předsednictvo ústředního výboru naší strany, za všechny jeho členy, vám poděkovat za důvěru, kterou jste tak výrazným způsobem projevili, a abych za ně řekl, že to považujeme za velký závazek pracovat v duchu základních dokumentů naší strany a vyvést náš lid a naši stranu z dnešní tíživé situace.

Chtěl bych také poděkovat všem z dnešního vedení naší strany a výkonného výboru, kteří v novém orgánu nejsou, za jejich práci, kterou v minulém období vykonali. Chci se připojit ke slovům soudruhů a poděkovat soudruhu Dubčekovi za vykonanou práci. Není nyní čas na hodnocení práce. Myslím si osobně, že s odstupem doby, až se budeme dívat na náš vývoj v letech 1967-68, vysoko vyzdvihneme práci soudruhů, kteří v zápase proti starému vedení nám uvolnili prostor, pomohli odstraňovat deformace. Chci též velmi ocenit postoj soudruha Dubčeka v průběhu jednání okolo těchto organizačních a kádrových věcí.

Pomohl straně ulehčit tento přechod a jsem osobně přesvědčen, že soudruh Dubček v další práci ve stranickém vedení, ve vysoké státní funkci bude platným vedoucím pracovníkem a funkcionářním činitelem naší strany.

V diskusi byla několika soudruhy vyslovena žádost, abych vystoupil s nějakým programovým prohlášením. V naší straně není taková tradice, že jedna osoba vystupuje s jakýmsi osobním programovým prohlášením. A žádný kolektivní orgán neměl čas takovýto dokument vypracovat. Proto nic takového není možné. Chtěli by-

Pokračování na str. 4

ŽIVOTOPIS DR. G. HUSÁKA

Soudruh Gustav Husák se narodil 10. ledna 1913 v Bratislavě-Dubravka v chudé rolnické rodině. V Bratislavě studoval na reálném gymnasiu, které v roce 1933 ukončil maturitou. Už na střední škole krystalizuje jeho politické orientace a mladý Husák se v 16 letech stává komsomolcem. Krátce po vstupu na Univerzitu Komenského v Bratislavě jako 20letý student právnické fakulty vstupuje do komunistické strany, aktivně pracuje v Kostufe, ve Spolku socialistických akademiků, spolu a jinými rediguje marxistický studentský časopis Šíp a stává se členem redakční rady časopisu Dav.

Soudruh Husák velmi intenzívně pracoval ve Společnosti pro kulturní a hospodářské sblížení se Sovětským svazem a v roce 1937 byl zvolen generálním sekretářem této společnosti na Slovensku.

Po vpádu nacistického Německa a vytvoření tzv. Slovenského štátu se politická energie dr. Husáka, tehdy advokátního koncipienta, soustřeďuje na tajemní

Pokračování na str. 2

Usnesení pléna ÚV KSČ ze 17. dubna

V LINII POLEDNOVÝCH DOKUMENTŮ

Praha (čtk). — Komunistická strana Československa považuje za svůj nejvyšší odpovědný závazek vůči lidu Československa řešit všechny praktické otázky výstavby socialismu za jeho aktivní účasti a v jeho prospěch.

Tato odpovědnost také vedla ÚV KSČ v lednu 1968 k jednomyslnému rozhodnutí zabránit dalšímu oslabování idejí socialismu a autority strany. Důslednou nápravou deformací minulého vývoje a především vypracováním takového programu dalšího rozvoje socialismu v ČSSR, který obnovil v československém lidu důvěru v

Pokračování na str. 2

Složení nového předsednictva ÚV KSČ

ZVÝŠIT AKCESCHOPNOST STRANY

Praha (čtk). — Plénum ústředního výboru Komunistické strany Československa 17. dubna dospělo při posuzování politické situace ve straně i v zemi k závěru, že ji možno právem charakterizovat jako jednu z nejhlubších politických krizí, jakými strana procházela, jako pokračování předcházejících krizových situací.

Přijalo hodnocení příčin vzniku této situace, jak je uvedl ve svém úvodním slově soudruh Alexander Dubček. Ztotožnilo se s jeho závěrem, že sice politické vedení společnosti dokázalo v posledních měsících odvracet krajní důsledky opakujících se politických napětí, ale nedokázalo realizovat účinná opatření k překonání jejích skutečných příčin, které jsou dlouhodobé a svými kořeny sahají daleko před leden 1968.

Odpovídá principům a nejlepším tradicím strany, aby začala ře-

Pokračování na str. 7

NA OKRAJ JEDNOHO DOPISU

ČLOVĚK VOLÁ ČLOVĚKA

V naší redakční poště se v minulých dnech objevil dopis paní Růženy Zdražilové z Plzně střed. Píše nám o akci, kterou zorganizovala komise pro péči o dítě a rodinu tamního obvodního výboru Čs. svazu žen, jejíž je předsedkyní. Plzeňské ženy sbírají odložené šatstvo, dětské, ale i pro dospělých, a rozdělují je sociálně slabším rodinám a důchodcům.

ONV v Plzni-střed jim přidělil místnost, kde se nyní každé pondělí koná sběr odložených šatů, prádla i obuvi. Akce, která se díky elánu Svazu žen slibně rozjela, narážÍ dnes na potíže. Zájemců o odložené věci sice přibývá, ale chybí šatstvo, dárci, kteří by byli ochotni prohledat své šatníky a prádelníky a věci, které tam už léta bez užitku leží, věnovali těm, kteří by je potřebovali. Paní Zdražilová se proto obrací na všechny, kdy by mohli a chtěli pomoci, s výzvou:

Posílejte odložené věci — šaty, prádlo, boty — samozřejmě jen takové, které by se daly okamžitě použít, tj. čisté a nerozbité — na tuto adresu: Komise pro péči o dítě a rodinu obvodního výboru Čs. svazu žen, Plzeň, U zvonu 6 (I. patro).

Výtěžek z této burzy odvání bude, obdobně jako při předešlých akcích, věnován na vesničku SOS Ti z vás, kteří se rozhodnou odpovědět na výzvu plzeňských žen pomohou tedy dvakrát: těm, kteří budou nosit věci, které pro vás už dávno ztratily cenu, a opuštěným dětem, které najdou nový domov ve vesničce SOS.

A na závěr: Díky plzeňským ženám za jejich iniciativu, díky všem, kteří činem odpovědětí na výzvu rozhlasového pořadu Člověk volá člověka — v Přeloučí, Roudnici nad Labem, Mladé Boleslavi či v Praze-Smíchově. Díky i vám, minulým i budoucím bezejmenným dárcům. (jv)

REKONSTRUKCE NÁBŘEŽÍ na pravém břehu Vltavy pokračuje. Po otevření dokončeného úseku mezi Národním divadlem a Palackého mostem začaly minulý týden práce na nábřeží Bedřicha Engelse. Pražané věří, že tato etapa bude skončena vzhledem k příznivému počasí dříve než úseky předcházející.
FOTO: PAVEL EMIN

Mladá fronta v apríli 1969 informuje o novom normalizačnom vedení KSČ, ktorému je vyslovovaná široká miera podpory od občanov, a ktoré si za cieľ dáva zvýšenie akcieschopnosti strany.

Zdroj: Archív Mladá fronta